

Skjøtselsplan for slåttemark 2018
revidert plan for Sandbukta,
Frogner kommune, Oslo og Akershus

Ulrika Jansson

BioFokus-notat 2018-56

BIO
FOKUS

Ekstrakt

Biofokus har, med støtte fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, revidert skjøtselsplanen for Sandbukta, i Frogn kommune i Akershus. Naturtypelokaliteten er fortsatt vurdert som svært viktig (A-verdi) og beskrivelsen er ikke oppdatert. Det er imidlertid svært viktig at tiltakene i skjøtselsplanen følges nøyne opp for å unngå at slåtteengen mister biologiske kvaliteter. Foruten årlig slått er det foreslått bekjempelse av fremmede arter og enkelte andre ryddetiltak.

Nøkkelord

Oslo og Akershus
Sandbukta
Kulturlandskap
Skjøtsel
Naturtyper
Rødlisterarter
Slåttemark
Revidering

Omslag

Slåttemarken ved Sandbukta i 2018.

Foto: Ulrika Jansson

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-691-1

BioFokus-notat 2018-56

Tittel

Skjøtselsplan for slåttemark 2018 - revidert plan for Sandbukta, Frogn kommune, Oslo og Akershus

Forfatter

Ulrika Jansson

Dato

31. oktober 2018

Antall sider

32 sider

Refereres som:

Jansson, U. 2018. Skjøtselsplan for slåttemark 2018 - revidert plan for Sandbukta, Frogn kommune, Oslo og Akershus. BioFokus-notat 2018-56. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgivere

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra: <http://lager.biofokus.no/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Revidering av skjøtselsplanen for Sandbukta i Frogn kommune er utført med støtte fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Skjøtselsplanen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av den trua naturtypen slåttemark, og er i samsvar med handlingsplanen for Utvalgt naturtype slåttemark. Den baserer seg på feltbefaring og samtale med grunneieren.

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Første del gir en kort beskrivelse av slåttemark på Østlandet. Andre del er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor slåttemarken.

Som vedlegg finnes en beskrivelse av den verdifulle naturtypen som inngår i området. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.

BioFokus takker grunneier Hanne Andresen for tilgang til området og diskusjoner rundt skjøtselen. Vi takker også oppdragsgiver for godt samarbeid.

Oslo, 31. oktober 2018

Ulrika Jansson

BioFokus

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1. Slåttemark på Østlandet	5
2. Skjøtselsplan for Sandbukta.....	8
2.1. Innledning.....	9
Tradisjonell og nåværende drift.....	10
Aktuelle erfaringer med skjøtselen	10
Artsmangfold og eventuelle observerte endringer	10
Hensyn og prioriteringer	11
2.2. Evaluering/vurdering av skjøtselen	11
2.3. Mål for verdifull slåttemark.....	12
2.4. Tiltak.....	13
Restaureringstiltak	13
Skjøtselstiltak	13
2.5. Oppfølging av skjøtselsplanen	14
3. Kilder	14
Vedlegg 1. Bilder.....	15
Vedlegg 2. Naturtypebeskrivelse	18
Vedlegg 3. Artslister	20

1. Slåttemark på Østlandet

Tradisjonelle slåttemarker er naturenger i inn- og utmark med ville plantearter, som har blitt slått for å skaffe vinterfôr til husdyra. Slåttemarkene ble gjerne slått seint i sesongen, etter at de fleste plantene hadde blomstra og satt frø. De er ofte overflaterydda for stein, men har i mindre grad vært oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og er ikke- eller i liten grad gjødsla. Slåttemarkene har tradisjonelt vært høstbeita og kanskje også vårbeita. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer imidlertid fra sted til sted.

Slåttemarkene er ofte urterike (blomsterrike), og omtales gjerne som «blomsterenger». De huser også ofte et stort mangfold av insekter.

Artssammensetningen i slåttemarkene kan variere mye på grunn av forskjeller i jordsmonn, høyde over havet m.v. Etter fuktighetsforholdene skiller det mellom tørreng, friskeng og fukteng.

I tørr-friskengene på Østlandet vokser vanlige arter som grasene gulaks og engkvein, samt bleikstarr, ryllik, blåklokke, tepperot, øyentrøst, gjeldkarve, smalkjempe, tiriltunge, hårsvete, småengkall, prestekrage, engtjæreblom, engnellik, storblåfjær, hvitmaure, rødkløver, engknoppurt og rødknapp, men også sjeldnere arter som den trua arten solblom.

Figur 1: Eng i Flesberg. Tørreng med engtjæreblom, prestekrage, gulaks, tiriltunge, stemorsblom. Bildet t.h viser kattefot som ofte vokser tørt og på grunnlendt mark. Foto: Ellen Svalheim.

Figur 2: Eng i Flesberg. Rikere og friskere eng med brudespore, hjertegras (bilde t.h.), harerug, blåfjær, småengkall, rødkløver, gulaks, fuglevikke, tepperot m.m. Foto Ellen Svalheim.

Hvis jordmonnet har litt kalkinnhold kan man også finne gulmaure, vill-løk, flekkgrisøre, vill-lin, flekkmure, rundskolm, fagerknoppurt, dunkjempe, smalfrøstjerne, mariannøklebånd, orkideer som brudespore og hvitkurle, grasarter som dunhavre og hjertegras samt den lille bregnen marinøkkel. Også den sørlige orkideen søstermarihånd kan inngå i slike enger. I seterområdene tilkommer fjellarter som fjelltimotei, setermjelt, blåmjelt, fjellbakkestjerne, fjellfiol og fjellnøkleblom.

Figur 3: Stølsvoll i Valdres med prestekrage, blåklokke, småengkall, fjellgulaks og ulike marinøkler. I seterområdene vokser gjerne engarter fra lavlandet sammen med fjellplanter som fjelltimotei (t.h.). Foto Ellen Svalheim.

I frisk slåttemark (dvs. litt fuktigere eng) vokser relativt høyvokste arter som skogstorkenebb, hvitbladtistel, rød jonsokblom, enghumleblom, og ballblom, men også lavere arter som gulaks, rylik og harerug vokser der. Litt kalkrevende arter som skogmarihånd og stortveblad kan forekomme, og i fjellet kommer arter som svarttopp til. Fuktenger domineres gjerne av gras- og starrarter samt vanlige arter som enghumleblom og myrfiol. Hanekam kan også

være et karakteristisk innslag. Hvis fuktenga er kalkpåvirket kan man finne mer krevende arter som stortveblad.

Figur 4: Frisk-fuktig eng i Kongsberg kommune med bl.a. ballblom, skogstorkenebb, enghumleblom, engsyre. T.h.: I fuktigeenger på Østlandet vokser gjerne hanekam. Foto Ellen Svalheim.

Mange gamle slåttemarker brukes i dag til beite eller er grodd igjen. «Tradisjonelle» slåttemarker har derfor blitt svært sjeldne og det er spesielt viktig at gjenværende slåttemarker holdes i hevd. Generelle restaurerings- og skjøtselstiltak er omtalt i veiledningsheftet (Svalheim upubl-a), og i skjøtselshåndboka (Norderhaug et al. 1999). Konkrete råd for skjøtsel av din lokalitet beskrives i denne skjøtselsplanen. Nærmore omtale av ulike planterarter fra engene finnes i Bondens kulturmarksflora for Østlandet (Bele et al. 2011). Mye av denne teksten om slåttemark på Østlandet er hentet fra den.

2. Skjøtselsplan for Sandbukta

GRUNNEIER:	ANSVAR SKJØTSEL:	LOKALITETSVERDI I NATURBASE ¹ :
Morten og Hanne Andresen	Morten og Hanne Andresen	A-verdi
		NATURBASE-ID: BN00050177
DATO UTARBEIDING AV 1.SKJØTSELSPLAN: 10.12.2012	DATO BEFARING (1.SKJ.PL.): 04.09.2012	
DATO REVIDERING: 15.11.2018	DATO BEFARING (REVIDERING): 11.06.2018	
KONTAKT MED GRUNNEIER/BRUKER (TELEFON, BEFARING, EPOST MM):		
Dialog med Hanne Andresen i forbindelse med befaring 4.9.2012 samt noe kontakt på e-post vedrørende utkast til skjøtselsplanen fra 2012. Ny dialog med grunneier Hanne Andresen i forbindelse befaring 11.06.2018.		
1.SKJØTSELSPLAN UTFORMET AV:		FIRMA:
Anders Thylén, 2012 og revidert av Ulrika Jansson, 2018, begge BioFokus.		BioFokus
UTM SONE LOKALITET(ER): 32 N	NORD: 6618450	ØST: 590320
NÅVÆRENDE AREAL PÅ SKJØTSELSPLAN-/NATURBASE LOKALITET: Avgrensning til Naturbase: 7 daa. Skjøtselsareal: 7 daa, derav 4,5 daa slåttemark.	DEL AV VERNEOMRÅDE: Nei HVILKET VERN:	DEL AV UTVALGT KULTURLANDSKAP: Nei

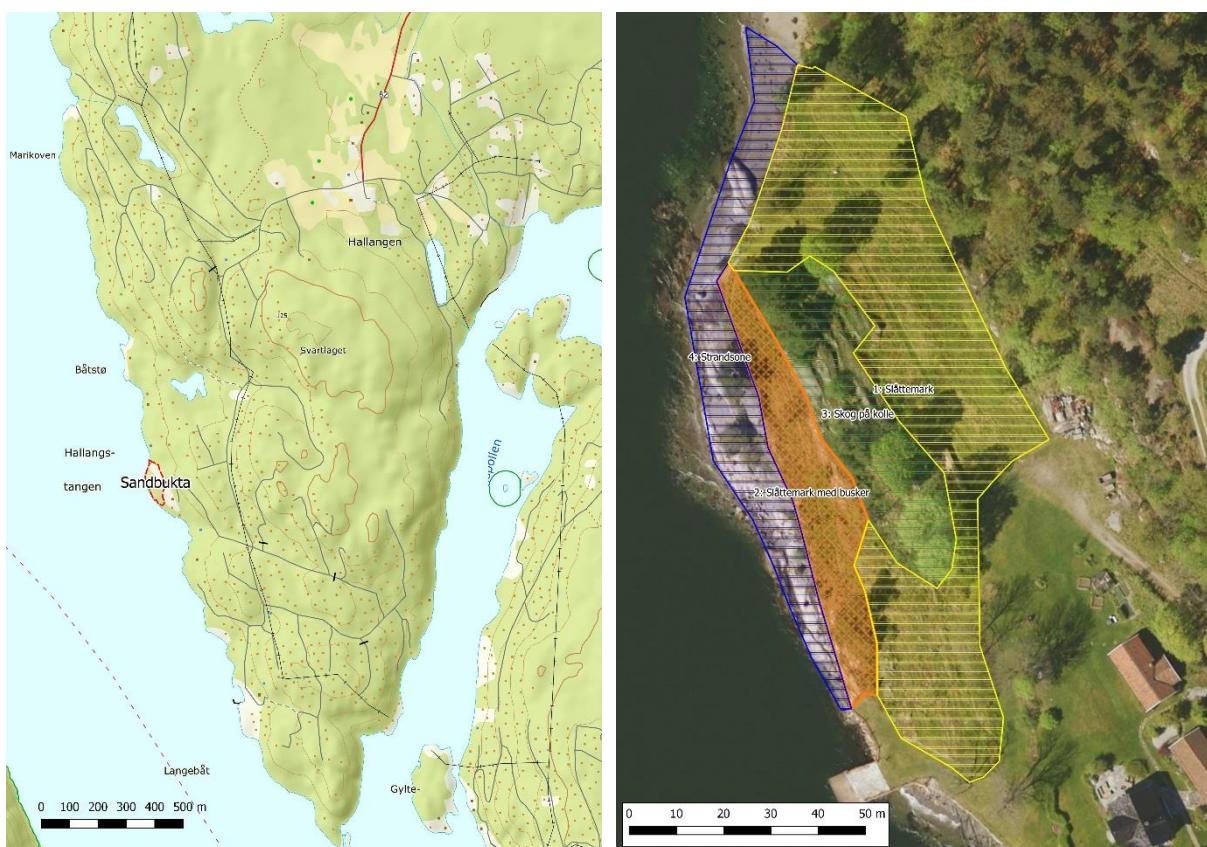
¹ Verdisettingen er definert etter DN Håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007), og faktaark for slåttemark (Svalheim upubl-b).

2.1. Innledning

Lokaliteten ligger ut mot fjorden ved Sandbukta på vestsiden av Hallangstangen i Frogn kommune. Lokaliteten grenser i vest mot fjorden, i øst mot skog og i sør mot tomt med plen og parkering. Den er avgrenset som naturtypelokalitet (BN00050177) av typen Slåtteeng og vurdert som svært viktig (A-verdi). Det ble i 2012 utarbeidet en skjøtselsplan for slåttemarken (Thylén 2012) og igangsatt skjøtsel.

Berggrunnen består av granittisk øyegneis, mens løsmassene utgjøres av marine strandavsetninger og til dels skjellsand. Området ligger i boreonemoral vegetasjonssone, svakt oseanisk seksjon. Det ligger i relativt flatt terren mellom knauser og strandberg, fra 0 til 10 m.o.h. I østre del er det en relativt stor åpen eng, mens det i vest, nær sjøen, er en smalere stripe frodig eng mellom små fjellknauser.

Engen har tydelig slåttepreget flora av typen sterkt kalkrik eng med klart hevdpreg (T32-C-8), selv om de mest kalkrevende artene mangler. Hoveddelen av enga er stort sett åpen, men den vestre smale stripa er til dels gjengrodd med busk og kratt (ask, eik, rogn m.m.) og kan hovedsakelig karakteriseres som urterik kant (F4a). Overganger mot strandeng/grusstrand finnes i nordvest, og mot edelløvskog i nordøst. I sørvest finnes mer grunnlendte arealer, til dels på bart fjell, men med samme rike karplantevegetasjon som ellers. Sentralt i området finnes også en relativt skrinn kolle med skog dominert av furu og edelløvtrær.

Figur 5. Oversiktskart over lokaliseringen av Sandbukta og detaljkart over skjøtselssoner. Sone 1 (gul) er slåttemark, sone 2 (oransje) er slåttemark med busker, sone 3 (grønn) er bergskolle med enkelte trær og sone 4 (blå) er kyststripen med strand og strandberg.

Tradisjonell og nåværende drift

Gården har fra 1913 til 1970-tallet vært brukt til feriekoloni for barn og var da eid av Frogner menighet i Oslo. Enga har trolig vært sånn noenlunde holdt i hevd i denne perioden. I 1997 kom gården i privat eie, og brukes nå som fritidsbolig. Mesteparten av enga har siden 1997 vært slått (men oftest uten at slåtteavfallet er fjernet), mens andre deler er grodd igjen eller er skjøttet som plen. Det er blitt en viss anrikning av næringsstoffer, spesielt i øvre deler av enga, og dermed også en økning av nitrogenkrevende arter som hundegras og timotei. En liten p-plass og noe utfylling med grus har i senere år vokst fram på østsiden, og det var per juni 2018 lagret en del ved og byggemateriell i øvre del av enga. Gjengroing med busk, bringebær og løvkratt forekommer, spesielt mot løvskogen i nordøst og i den smale vestre delen.

Aktuelle erfaringer med skjøtselen

Grunneier uttrykker ønske om å forenkle planen og ønsker tydeligere informasjon om hvordan arter som ikke er ønsket (fremmede arter, problemarter) kan identifiseres og enkelt fjernes. Slått har vært utført, men mye strø i feltsjiktet tilsier at gresset ikke alltid er fjernet. Det er blitt ryddet en del yngre trær og buskas og disse ligger nå i stor grad igjen på stranden, eller i bergsprekker. Det ser ikke ut til at fremmede arter er prøvd fjernet i området.

Artsmangfold og eventuelle observerte endringer

Slåttemarken har fortsatt en kalkkrevende og blomsterrik flora, men også større innslag av nitrogenkrevende arter og fremmede arter. I kantene av området vokser edelløvskog med lind, alm, lønn m.m. Geitved forekommer spredt og i den vestre stripa finnes en del kratt av slåpetorn, roser, krossved, geitved og enkelte hagtorn. Bergsal er tidligere funnet i området. Karplantefloraen i enga er rik og basekrevende. Rikelig forekommende arter er blodstorkenebb, hjertegras, knollmjødurt, krattsoleie, bergmynte, engknoppurt, gulmaure, fagerknoppurt, smalkjempe, dunkjempe, åkermåne, prikkperikum og lakkismjelt. I den vestre stripa og ved stranda tilkommer marianøkleblom, bukkebeinurt, strandløk, fagerklokke og nesleklokke. På de grunnlendte arealene i sørvest vokser også harekløver, smørbusk, storblåfjær og bergknapp-arter. Vill-lin, flekkgriseøre og storengkall ble dokumentert i området i 2003. Marinøkkel er tidligere også registrert. Det er over 40 arter av karplanter på Artkart, derav 5 arter av rødlistede karplanter i 2012 og 2018. Den blomsterrike enga har potensial for en rik fauna av sommerfugler og andre insekter og det er i 2017 utført kartlegging av virvelløse dyr (invertebrater), inkludert insekter, i området. Over 400 arter ble funnet, derav 7 rødlistede arter.

I 2018 ble det observert flere fremmede arter i området og deler av hovedenga var dominert av nitrogenbegunstigte arter som hundekjeks, hundegras og bringebær.

Alle artsfunn, inkluder funn av fremmede arter er registrert på Artkart. Informasjon om bekjempelse av fremmede arter fins i Fylkesmannens rapport om fremmede arter (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2010) og på faktablad utarbeidet av Fagus (fagus.no). Det er først og fremst aktuelt å bekjempe fremmede karplanter og brunskogsnegl.

Hensyn og prioriteringer

Grunneier ser ikke ut til å ha nok kapasitet til å få gjort relevante tiltak kontinuerlig år fra år. Det ser ikke ut til at den skjøtselen som har blitt utført har økt naturverdiene i området. Grunneier ønsker å redusere ambisjonene for området. BioFokus vurderer det som viktig å få prioritert oppgavene slik at de gjør mest mulig nytte, til minst mulig tid/resurser. Grunneier kan også vurdere å bruke frivillige organisasjoner til mer arbeidskrevende oppgaver i planen.

2.2. Evaluering/vurdering av skjøtselen

Fremmede arter ser ut til å ha spredd seg over større areal siden 2012 og det anbefales en rettet innsats for å få bukt med disse artene. Da det er flere forskjellige arter som bør bekjempes er det viktig at grunneier/skjøtter av slåtteenga får tilstrekkelig kunnskap om hvilke arter det gjelder og hvordan disse kan bekjempes.

Problemarter som bringebær og syrin og ungt løvskogskratt krever bruk av ryddesag i tillegg til slåmaskin. Ryddet materiale bør samles opp og brennes i tilknytting til parkeringsarealet istedenfor å legges igjen i bergsprekk og i strandsonen. Det er usikkert om grunneier/skjøtter av slåtteenga har utstyr og/eller kapasitet til dette.

For hovedenga vil det være viktig å prioritere å fjerne gresset etter slått for å unngå næringsoppbygging i arealet. Raking av høy er arbeidskrevende og det kan vurderes om gressoppsamler kan brukes ved slått, eller om frivillige kan bidra på dugnad.

OPPSUMMERENDE VURDERING	I HØY GRAD	IMIDDELS GRAD	I LITEN GRAD
Har skjøtselen vært tilfredsstillende for å oppnå målene, jf skjøtselsplanen som nå revideres?			X
Bør skjøtselsforslagene endres for neste skjøtselsplanperiode (neste 5 år)?			X
Er det realistisk at lokaliteten holdes i hevd de neste 5 åra?		X	

2.3. Mål for verdifull slåttemark

HOVEDMÅL FOR LOKALITETEN:

- Å bevare og videreutvikle en verdifull kalkrik slåttemark, med tilhørende rikt artsmangfold, gjennom aktiv skjøtsel.

KONKRET DELMÅL:

- Oppnå et godt hevdregime på hele arealet.

Spesifikke mål for sone 1 (hoveddenga):

- Åpen urterik eng, med lite innslag næringskrevende arter og ingen fremmede arter. Enkelte store trær og enkelte busker av geitved, asal-arter, hagtorn og slåpetorn kan forekomme i overgang mot fjell / skog.

Spesifikke mål for sone 2 (stripe med eng og buskkratt):

- Åpen urterik eng (ca. 50 %) i mosaikk med kantkratt av type urterik kant (ca. 50 %). Buskkrattet består av arter som geitved, slåpetorn, hagtorn, asal-arter og krossved. Kratt og oppskudd av løvtrær og bartrær skal ikke forekomme. Fremmede arter og problemarter skal ikke forekomme.

Spesifikke mål for sone 3 (skog på kolle):

- Spredd tresatt kolle uten forekomst av fremmede arter.

Spesifikke mål for sone 4 (strandsone):

- Åpen grus- og sandstrand i mosaikk med nakent fjell uten problemarter, fremmede arter og hogstavfall.

Tilstandsmål arter:

- Opprettholde en rik engflora med gode bestander av arter som knollmjødurt, hjertegras, vill-lin, flekkgriseøre, storengkall og mariannøkleblom. Dagens frodige engtype med dominans av blodstorkenebb representerer trolig en tilstand av tidlig gjengroing, og vegetasjonsbildet vil derfor endres noe med skjøtsel iht. planen.
- Mindre deler av området skal ha en lavvokst tørrbakkeflora med potensial for marinøkkel.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing:

- Fremmede arter og problemarter, som syrin, skal ikke forekomme i området. I perioden før forekomster er endelig utryddet skal det ikke forekomme blomstring av de aktuelle artene.
- Bringebær og løvkratt skal ikke forekomme i enga. Arealer med buskkratt kan likevel forekomme, se under delområder.

2.4. Tiltak

Restaureringstiltak

RESTAURERINGSTILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITETERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Fjerning av fremmede arter i alle soner og i direkte tilgrensende areal. Det er registrert en rekke fremmede arter i området (Tabell 2) som må bekjempes artsspesifikt. <ul style="list-style-type: none"> Dette gjøres gjennom luking, slått og/eller oppgraving og må starte tidlig på forsommeren før artene blomstrer, og følges opp regelmessig gjennom sommeren til blomstringstiden er forbi. Målrettet og forsiktig bruk av kjemisk bekjempelse kan vurderes. Faglige råd knyttet til hver enkeltart bør vedlegges skjøtselsplanen. 	2019, årlig oppfølging		Kontinuerlig utover hele felt-sesongen.
Rydding av problemarter, løvoppslag og bringebærkratt med ryddesag/motorsag i sone 1 og sone 2. <ul style="list-style-type: none"> Sone 1 ryddes for løv- og bringebærkratt årlig med ryddesag. Dette gjøres senest i forbindelse med slåtten, men kan gjøres fra andre halvdel av juni. Sone 2 ryddes for løvkratt og småtrær. Ca 50 % buskratt beholdes, se mål. Ryddingen utføres gradvis over et par år for å unngå gjødslingseffekt og kraftig oppskudd av løvkratt. De første par årene etter hogst kan det være behov for å rydde oppskudd av løvrenninger flere ganger per år. Deretter årlig krattrydding. Sone 3 ryddes for problemarter som syrin. 	2019, årlig		
Hogstavfall både fra tidligere rydding og ny rydding må fjernes fra området. <ul style="list-style-type: none"> Hogstavfall kan brennes på grusarealet sør for hovedenga. Alternativt kan hogstavfallet kjøres vekk til avfallsmottak som hageavfall. 	2019, årlig		
Fjerning av ved og annet material som er lagret på enga.	2019		

Skjøtselstiltak

SLÅTTETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITETERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Årlig slått. <ul style="list-style-type: none"> Slåttetidspunktet anbefales til midten av august, men da slåttetidspunkt bør være etter at de fleste plantene har blomstret og satt frø må det gjøres en vurdering basert på årets forhold. Hovedenga kan slås med tohjulsmaskin. I kanter samt ved de grunnlendte partiene i sørvest må det slås med ljå, der hvor det er mulig. 	2019, årlig		
Behandling av slått gress <ul style="list-style-type: none"> Gresset tørkes, om mulig, på bakken i 2-3 dager for best mulig frøsetting. 	2019, årlig		

<ul style="list-style-type: none"> Gresset rakes sammen etter 2-3 dager og kjøres vekk. Dette er viktig for å unngå anrikning av næringsstoffer i enga som igjen fører til en utarmet flora. 			
Hensyn <ul style="list-style-type: none"> Det må ikke påføres gjødsel. 			

2.5. Oppfølging av skjøtselsplanen

NESTE REVIDERING/EVALUERES ÅR:
2023
BEHOV FOR YTTERLIGERE REGISTRERING AV SPESIFIKKE NATURTYPER OG/ELLER ARTSGRUPPER:
Overvåking av karplantefloraens utvikling.
GJENNOMFØRTE ELLER PÅBEGYNT TILTAK SOM ER FINANSIERT DE SISTE 5 ÅRA:
Rydding av krattskog i deler av enga. Klipping av engen.
PERSON(-ER) SOM HAR ANSVAR FOR Å GJENNOMFØRE TILTAKENE I SKJØTSELSPLANEN:
Morten og Hanne Andresen

3. Kilder

- Bele, B., Norderhaug, A. og Svalheim, E. J. 2011. Bondens kulturmarksflora for Østlandet. Bioforsk Midt-Norge, Stjørdal.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. 2. utgave edition. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 2010. Handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus Rapport 2/2010. s.84.
https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMOA/Milj%C3%B8%20og%20klima/Naturmangfold/Handlingsplan_mot_fremmede_skadelige arter_i_Oslo_og_Akershus.pdf
- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L., et al. 1999. Skjøtselsboka for kulurlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.
- Svalheim, E. J. upubl-a. Slåttemark - Veileder for restaurering og skjøtsel. UTKAST. NIBIO.
- Svalheim, E. J. upubl-b. Utkast til faktaark for naturtypen slåttemark, versjon 29. nov 2014, revidert 2018.
- Thylén, A. 2012. Skjøtselsplan for Sandbukta, slåttemark. Stiftelsen BioFokus., s.14.

Vedlegg 1. Bilder

Figur 7. **Hovedenga i sone 1** sett fra nord i 2003. Foto: Terje Blindheim

Figur 6. T.v. **Hovedenga i sone 1** sett fra sørøst, mot nordvest i september 2012. T.h. **Hovedenga i sone 1** sett fra sørøst mot nordvest i juni 2018. Foto: Ulrika Jansson.

Figur 8. Stripen med slåttemark i sone 2. Oppe t.v. fotografert 2003 av T. Blindhem. Oppe t.h. fotografert i 2012 av A. Thylén. Nede t. v. fotografert fra sør mot nord i 2018 av U. Jansson. Nede t.h. fotografert fra nord mot sør i 2018 av U. Jansson.

Figur 9. De grunnlendte bakkene sørvest i sone 1 fotografert mot sør i 2012 av A. Thylén og mot nord i 2018 av U. Jansson.

Figur 10. T.v. Engflora med bl.a. hjertegras i sone 1.
fotografert av A. Thyleén i 2012. T.h. Bukkebeinurt i sone 4
fotografert av U. Jansson i 2018.

Figur 11. Eksempler på fremmede arter innenfor området. Opp t.v. Rynkerose (SE) fra 2018. Opp t.h.
Kanadagullris (SE) fra 2012, fortsatt tilstede i 2018. Nede t.v. Kjempespringfrø (SE) fra 2012, fortsatt tilstede i
2018. Nede t.h. Dielsmispel (SE) fra 2018.

Vedlegg 2. Naturtypebeskrivelse

Naturtypebeskrivelsen fra 2012 opprettholdes.

Innledning	Lokaliteten ble først registrert i 1996, og er deretter grundigere kartlagt og beskrevet av Often et al. i 2001. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert av BioFokus ved Anders Thylén i 2012, i forbindelse med utarbeidelse av skjøtselsplan for slåttemark på oppdrag fra miljøvernnavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.
Beliggenhet	Lokaliteten ligger ut mot fjorden ved Sandbukta på vestsiden av Hallangstangen i Frogn kommune. Lokaliteten grenser i vest mot fjorden, i øst mot skog og i sør mot tomt med plen og parkering. Berggrunnen består av granittisk øyegneis, mens løsmassene utgjøres av marine strandavsetninger, til dels skjellsand. Området befinner seg i boreonemoral vegetasjonssone, svakt oseanisk seksjon, og ligger i relativt flatt terrenget mellom knauser og strandberg, fra 0 til 10 m.o.h. I østre del er det en relativt stor åpen eng, mens det i vest, nær sjøen, er en smalere stripe.
Naturtyper	Naturtypen er en slåttemark (D01) i grenseland mellom middels og meget baserik eng. Selv om området ikke ligger på kambrosilur-berggrunn og noen av de mest krevende artene mangler, så motiverer artssammensetningen til at området føres til utformingen kalkslåtteeng (D0117). Vegetasjonstype er hovedsakelig lavurteng, knollmjødurt-utforming (G16c), men med mer eller mindre sterke trekk av urterik kant (F4a). Sistnevnte karaktertrekk, med dominans av blodstorkenebbb, representerer trolig en tidlig gjengroingsfase av enga. Hoveddelen av enga er stort sett åpen, men den vestre smale stripa er til dels gjengrodd med busk og kratt (ask, eik, rogn m.m.) og kan hovedsakelig karakteriseres som urterik kant (F4a). Overganger mot strandeng/grusstrand finnes i nordvest, og mot edelløvskog i nordøst. I sørvest finnes mer grunnlendte arealer, til dels på bart fjell, men med samme rike karplantevegetasjon som ellers. Sentralt i området finnes også en relativt skinn kolle med skog dominert av furu og edelløvtrær. Slåtteeng er vurdert som sterkt truet (EN) i rødliste for naturtyper 2011. Av vegetasjonstypene er knollmjødurteng vurdert som akutt truet (CR) og urterik kant av blodstorkenebbb-utforming som sterkt truet (EN) iht. Fremstad og Moen (2001).
Artsmangfold	I kantene av området vokser edelløvskog med lind, alm, lønn m.m. Geitved forekommer spredt og i den vestre stripa finnes en del kratt av slåpetorn, roser, krossved, villapal og enkelte hagtorn. Bergsal er tidligere funnet i området. Karplantefloraen i enga er rik og basekrevende. Rikelig forekommende arter er blodstorkenebbb, hjertebras, knollmjødurt (NT iht. Norsk Rødliste 2010), krattsoleie, bergmynte, engknoppurt, fagerknoppurt, smalkjempe, dunkjempe, åkermåne, prikkperikum og lakrismjelt. I den vestre stripa tilkommer marianøkleblom, strandløk, fagerklokke, nesleklokke og gulmaure. På de grunnlendte arealene i sørvest vokser også harekløver, smørbukk, storblåfjær og bergknapp-arter. Bukkebeinurt (NT), vill-lin, flekkgriseøre og storengkall ble dokumentert i området i 2003. Marinøkkel er tidligere også registrert. Den blomsterrike enga har potensial for en rik fauna av sommerfugler og andre insekter.
Påvirkning	Gården har siden 1913 vært eid av Frogner menighet i Oslo, som har brukt den som feriekoloni for barn. Enga har trolig vært sånn noenlunde holdt i hevd fram til det at det ble slutt på kolonivirksomheten en gang på 1970-tallet. I 1997 kom gården i privat eie, og brukes nå som fritidsbolig. Mesteparten av enga har siden 1997 vært slått (men oftest uten at slåtteavfallet er fjernet), mens andre deler er grodd igjen eller er skjøttet som plen. Det er blitt en viss anrikning av næringsstoffer, spesielt i øvre deler av enga, og dermed også en økning av nitrogenkrevende arter som hundegras og timotei. En liten p-plass og noe utfylling med grus har i senere år vokst fram på østsiden, og det var per september 2012 lagret en del ved og byggemateriell i øvre del av enga. Gjengroing med busk, bringebær og løvkratt forekommer, spesielt mot løvkogen i nordøst og i den smale vestre delen.

Kulturminner	Et automatisk fredet fornminne (bosettingsområde) finnes i skogslia mot øst iht. www.kulturminnesok.no . Bygningsmassen på gården er registrert i SEFRAK.
Fremmede Arter	I kantene av enga, spesielt på østsiden, er det forekomster av framfor alt kjempespringfrø og kanadagullris (begge SE - svært høy risiko, iht. Norsk svarteliste 2012). Hvitsteinkløver, lupiner og vinterkarse (alle SE) forekommer og. Nede i strandkanten er det et par busker med rynkerose (SE) og syrin (HI – høy risiko).
Landskap	Områdene rundt Sandbukta er generelt ganske artsrike med en mosaikk av strandsoner, kanter, edelløvskog og små engflekker. Den rike engtypen er i Oslofjord-området uvanlig utenfor kambrosiluren.
Verdibegrunnelse	Artsrik slåtteeng på baserik grunn, til dels på skjellsand. Uvanlig rik og krevende flora for å være utenfor kambrosilurområdene ved Oslofjorden. Enga blir fortsatt slått, men den er noe negativt påvirket av gjengroing, slitasje etc. Tilleggsverdier med strandkant, edelløvskogskant finnes. Et par rødlistede arter (NT) forekommer i området, og det er potensial for flere, bl.a. av insekter. Forholdsvis god tilstand av en rik slåtteeng med basekrevende flora samt forekomst av en truet naturtype (EN) og to truede vegetasjonstyper (CR, EN) gjør at verdien settes til svært viktig (A-verdi). Hevden må opprettholdes og optimaliseres for at verdien ikke skal reduseres.
Skjøtsel	Det er laget en detaljert skjøtselsplan for området. De viktigste tiltakene er årlig slått og krattrydding. Det er spesielt viktig at gresset fjernes etter slått. Mot skogen i nordøst og i den vestre stripen bør det åpnes opp ved å fjerne en del løvkratt, bringebær og busker. Geitved, bergasal, slåpetorn, villapal og hagtorn spares.

Kilder Naturtypebeskrivelse:

Often, A. et al. 2001. Kartlegging av biologiske verdier ved Sandbukta, Frogn kommune. Upublisert notat.

Terje Blindheim og Geir Gaarder, feltundersøkelser 2003.

Heggland, A. og Blindheim, T. 2004. Kvalitetssikring av naturtypeinformasjon i Frogn kommune. Siste Sjanse-notat 2004-13.

Hanne Andresen. Muntlige opplysninger 4.9.2012.

Thylén, A. 2012. Skjøtselsplan for Sandbukta slåttemark. Stiftelsen BioFokus.

Vedlegg 3. Artstyper

Tabell 1. Rødlistearter i området. For karplanter er kjennetegnende arter, tyngdepunktarter og skillearter for ugjødslet eng (Svalheim, upubl.) markert med fet skrift.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Seneste funn	Kategori
Biller	Lissodema cursor		14.09.2017	Nær truet (NT)
Biller	Ocalea badia		14.09.2017	Nær truet (NT)
Karplanter	Filipendula vulgaris	knollmjødurt	11.06.2018	Nær truet (NT)
Karplanter	Fraxinus excelsior	ask	11.06.2018	Sårbar (VU)
Karplanter	Ulmus glabra	alm	12.06.2018	Sårbar (VU)
Karplanter	Ononis arvensis	bukkebeinurt	11.06.2018	Nær truet (NT)
Karplanter	Ranunculus polyanthemos	skogkrattsoleie	04.09.2012	Nær truet (NT)
Nebbmunner	Arboridia erecta		14.09.2017	Sterkt truet (EN)
Sommerfugler	Glaucopsyche alexis	kløverblåvinge	15.06.2017	Nær truet (NT)
Sommerfugler	Ostrinia quadripunctalis	flekkengmott	04.08.2017	Sterkt truet (EN)
Tovinger	Leptarthrus brevirostris	buttsnuterovflue	15.06.2017	Sterkt truet (EN)
Veps	Macrophya punctumalbum		15.06.2017	Nær truet (NT)

Tabell 2. Fremmede arter i området.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Seneste funn	Kategori
Karplanter	Arctium tomentosum	ullborre	04.09.2012	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Barbarea vulgaris	vinterkarse	04.09.2012	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Bunias orientalis	russekål	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Cotoneaster dielsianus	dielsmispel	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Cotoneaster divaricatus	sprikemispel	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Cotoneaster lucidus	blankmispel	04.09.2012	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Fragaria moschata	moskusjordbær	11.06.2018	Høy risiko (HI)
Karplanter	Genista tinctoria	fargeginst	11.06.2018	Lav risiko (LO)
Karplanter	Impatiens glandulifera	kjempespringfrø	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Lupinus polyphyllus	hagelupin	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Melilotus albus	hvitsteinkløver	04.09.2012	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Rosa rugosa	rynkerose	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Saponaria officinalis	såpeurt	04.09.2012	Potensielt høy risiko (PH)
Karplanter	Solidago canadensis	kanadagullris	11.06.2018	Svært høy risiko (SE)
Karplanter	Syringa vulgaris	syrin	11.06.2018	Ikke reproduserende (NR)
Biller	Carpophilus marginellus		14.09.2017	Lav risiko (LO)
Biller	Cartodere nodifer		14.09.2017	Potensielt høy risiko (PH)
Bløtdyr	Arion vulgaris	brunskogsnegl	04.08.2017	Svært høy risiko (SE)

Veps	Pristiphora angulata	05.05.2017	Lav risiko (LO)
Veps	Pristiphora angulata	05.05.2017	Lav risiko (LO)
Veps	Pristiphora angulata	05.05.2017	Lav risiko (LO)

Tabell 3. Artsliste over livskraftige arter registrert i området. For karplanter er kjennetegnende arter, tyngdepunkarter og skillearter for ugjødslet eng (Svalheim, upubl.) markert med fet skrift

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Seneste funn	Kategori
Biller	Acidota crenata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Acrotona fungi		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Acrotrichis sitkaensis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Agriotes obscurus	åkersmeller	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Aleochara brevipennis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amara aenea		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amara communis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amara lunicollis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amara plebeja		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amischa analis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Amischa nigrofusca		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Ampedus balteatus	treblodsmeller	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anaspis flava		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anaspis frontalis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anaspis rufilabris		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anaspis thoracica		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anastrangalia sanguinolenta		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anoplotrupes stercorosus	skogtordivel	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anotylus rugosus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anthaxia godeti	dvergpraktbille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Antherophagus pallens		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anthobium atrocephalum		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anthobium melanocephalum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anthobium unicolor		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Anthonomus rubi	jordbærsnutebille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Archarius pyrrhoceras		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta crassicornis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta crassicornis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta fungicola		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta laticollis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta scapularis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta vaga		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atheta xanthopus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Athous haemorrhoidalis	hasselbeller	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atomaria atricapilla		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atomaria fuscata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atomaria nigrirostris		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atomaria rubella		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Atomaria turgida		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Badister bullatus		15.06.2017	Livskraftig (LC)

Biller	Bembidion mannerheimii		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Betulapion simile		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Brachonyx pineti	furubarsnutebille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Brachyderes incanus	gråsnutebille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Brachypterolus linariae		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Brachypterus urticae		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Bruchus atomarius		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Byturus ochraceus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Byturus tomentosus	bringebærbille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Calathus melanocephalus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cantharis figurata		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cantharis nigricans		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cantharis obscura		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cantharis pellucida		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cantharis rustica		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Carabus coriaceus	lærløper	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Carabus hortensis	hageløper	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Carabus nemoralis	vanlig jordløper	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Carabus violaceus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Catapion meieri		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Catapion seniculus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Choleva angustata		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Chrysanthia geniculata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Chrysolina geminata		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Chrysolina varians		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cis boleti		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Coccinella magnifica	maurmarihøne	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Coccinella septempunctata	sjuprikket marihøne	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Coelioidinus rubicundus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Colenis immunda		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cordylepherus viridis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Corticaria impressa		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Corticeus linearis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Corticicara gibbosa		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Crepidodera fulvicornis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cryptophagus badius		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cryptophagus denticulatus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cychramus luteus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cyphon coarctatus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Cyphon kongsbergensis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Dalopius marginatus	sømsmeller	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Dascillus cervinus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Dasytes niger		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Dinaraea aequata		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Dissoleucas niveirostris		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Drusilla canaliculata		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Endomychus coccineus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Enicmus histrio		15.06.2017	Livskraftig (LC)

Biller	<i>Enicmus rugosus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Euplectus brunneus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Eutrichapion ervi</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Eutrichapion viciae</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Exomias pellucidus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Galeruca tanaceti</i>	reinfannbille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Glischrochilus hortensis</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Grammoptera ruficornis</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Gyrohypnus angustatus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Halyzia sedecimguttata</i>	sekstenprikket marihøne	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Harpalus latus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Helophorus brevipalpis</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Hylesinus varius</i>	flekket askebarkbille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Hypera meles</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Hypera nigrirostris</i>	kløvergnager	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Ilyobates nigricollis</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Ischnopterapion loti</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Ischnopterapion virens</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lagria hirta</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lampyris noctiluca</i>	sankthansorm	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lathrobium fulvipenne</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lebia cruxminor</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Leiopus linnei</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Leiosoma deflexum</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Leptura quadrifasciata</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Leptusa pulchella</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Leptusa ruficollis</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Limobius borealis</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Liogluta microptera</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Longitarsus luridus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Longitarsus rubiginosus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Longitarsus succineus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lordithon lunulatus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Lythraria salicariae</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Magdalisia ruficornis</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Malachius bipustulatus</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Malthinus flaveolus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Malthodes crassicornis</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Malthodes minimus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Margarinotus striola</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Medon fusculus</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Megarthrus depressus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Megasternum concinnum</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Meligethes aeneus</i>	rapsglansbille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Meligethes carinulatus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Meligethes denticulatus</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	<i>Miarus campanulae</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)

Biller	Mordellochroa abdominalis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Myrrha octodecimguttata	attenprikket marihøne	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Neohilara subterranea		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Nicrophorus investigator		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Nicrophorus vespilloides		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Notiophilus germinyi		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Notiophilus palustris		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Notothecta flavipes		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Notoxus monoceros		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Oedemera virescens		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Omalium caesum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Orchestes hortorum		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Orchestes quercus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Othius punctulatus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Othius subuliformis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Otiorhynchus desertus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Otiorhynchus ligustici		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Otiorhynchus ovatus	liten jordbærrotsnutebille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Otiorhynchus porcatus	karsesnutebille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Oulema gallaeciana	svartblå kornbladbille	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Oxypoda spectabilis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Oxystoma cerdo		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Oxystoma subulatum		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pella cognata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pella humeralis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Philonthus carbonarius		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Philonthus decorus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Philonthus succicola		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Philorrhizus sigma		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Phyllobius pyri		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Phyllotreta vittula	kornjordloppé	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pissodes pini	vanlig furusnutebille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pityophthorus pubescens		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Placusa tachyporoides		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Platydracus fulvipes		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Platydracus stercorarius		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pogonocherus hispidus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Polydrusus cervinus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Propylea quatuordecimpunctata	sjakk Brett marihøne	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Prosternon tessellatum	furusmeller	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Protaetia metallica	maurgullbasse	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Protaetia apricans	rødkløversnutebille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Protaetia assimile		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Protaetia fulvipes	hvitkløversnutebille	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Protaetia trifolii		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Psyllobora vigintiduopunctata	tjuetoprikket marihøne	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pterostichus niger		14.09.2017	Livskraftig (LC)

Biller	Pterostichus oblongopunctatus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Pterostichus strenuus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Ptinus fur	flekket tyvbille	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Ptinus rufipes		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius brevis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius curtipennis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius fuliginosus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius maurus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius mesomelinus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius molochinus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius scitus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Quedius xanthopus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhagonycha fulva		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhagonycha lignosa		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhagonycha nigriventris		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhinusa antirrhini		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhizophagus bipustulatus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhizophagus dispar		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rhyncolus ater		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rugilus rufipes		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Rutpela maculata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sciaphilus asperatus	heggsnutebille	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sciodrepoides watsoni		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Scymnus suturalis	tofarget dvergmarihøne	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Selatosomus aeneus	metallsmeller	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sepedophilus marshami		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Serica brunnea	brun oldenborre	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sericoderus lateralis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Silpha tristis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Silpha tristis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sitona ambiguus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sitona suturalis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Sphaerosoma pilosum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Stenus brunnipes		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Stenus fulvicornis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Stenus lustrator		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Stephostethus lardarius		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Stomis pumicatus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Strophosoma capitatum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tachinus corticinus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tachinus laticollis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tachinus marginellus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tachinus rufipes		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tachyporus dispar		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tasgius melanarius		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Thanasimus formicarius	stor maurbille	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Trachodes hispidus		14.09.2017	Livskraftig (LC)

Biller	Trechus secalis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Triplax rufipes		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Tritoma bipustulata		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Trixagus dermestoides	enghalvsmeller	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Trixagus meybohmi	skoghalvsmeller	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Xantholinus linearis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Xantholinus tricolor		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Xyleborinus saxesenii		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Biller	Zacladus geranii		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Bløtdyr	Cepaea hortensis	hagesnegl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Bløtdyr	Deroceras reticulatum	nettjkjølsnegl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Bløtdyr	Fruticicola fruticum	busksnegl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Bløtdyr	Trochulus hispidus	hårsnegl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Araneus diadematus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Clubiona terrestris		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Diplocephalus picinus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Dismodicus elevatus		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Leiobunum rotundum	mørkhoftevevkjerring	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Linyphia triangularis		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Metellina segmentata		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Micrargus subaequalis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Mitopus morio	fjellvevkjerring	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Moebelia penicillata		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Oligolophus hansenii	hagevevkjerring	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Pachygnatha degeeri		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Paidiscura pallens		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Pardosa fulvipes		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Pardosa lugubris		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Paroligolophus agrestis	vintervevkjerring	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Pisaura mirabilis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Edderkoppdyr	Xerolycosa nemoralis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Karplanter	Agrimonia eupatoria	åkermåne	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Allium oleraceum	vill-løk	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Anchusa officinalis	oksetunge	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Anthriscus sylvestris	hundekjeks	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Aquilegia vulgaris	akeleie	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Artemisia vulgaris	burrot	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Astragalus glycyphyllos	lakrismjelt	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Berberis vulgaris	berberis	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Briza media	hjertegras	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Calamagrostis epigejos	bergrørkevin	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Campanula persicifolia	fagerklokke	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Campanula trachelium	nesleklokke	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Centaurea jacea	engknoppurt	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Centaurea scabiosa	fagerknoppurt	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Convallaria majalis	liljekonvall	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Crataegus monogyna	hagtorn	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Dactylis glomerata	hundegras	11.06.2018	Livskraftig (LC)

Karplanter	Euphrasia stricta	kjerteløyentrøst	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Galium verum	gulmaure	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Geranium sanguineum	blodstorkenebb	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Helictotrichon pratense	enghavre	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Helictotrichon pubescens	dunhavre	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Hepatica nobilis	blåveis	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Honkenya peploides	strandarve	19.09.2013	Livskraftig (LC)
Karplanter	Hylotelephium maximum	smørbukk	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Hypericum perforatum	prikkperikum	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Knautia arvensis	rødknapp	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Lathyrus pratensis	gulflatbelg	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Linaria vulgaris	lintorskemunn	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Lotus corniculatus corniculatus	bakketiriltunge	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Melica nutans	hengeaks	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Origanum vulgare	bergmynte	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Pilosella officinarum	hårsveve	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Plantago lanceolata	smalkjempe	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Plantago media	dunkjempe	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Polygala vulgaris	storblæfjær	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Polygonatum odoratum	kantkonvall	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Potentilla argentea	sølvture	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Primula veris	marienøkleblom	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Prunus spinosa	slåpetorn	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Quercus robur	sommereik	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Rhamnus cathartica	geitved	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Rhinanthus angustifolius angustifolius	greinkall	01.07.2003	Livskraftig (LC)
Karplanter	Rubus idaeus	bringebær	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Sedum album	hvitbergknapp	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Silene vulgaris	engsmelle	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Succisa pratensis	blåknapp	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Tilia cordata	lind	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Trifolium arvense	harekløver	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Trifolium pratense	rødkløver	04.09.2012	Livskraftig (LC)
Karplanter	Valeriana sambucifolia	vendelrot	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Viburnum opulus	korsved	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Karplanter	Viscaria vulgaris	engtjæreblom	11.06.2018	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Armadillidium pictum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Armadillidium pulchellum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Oniscus asellus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Philoscia muscorum		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Porcellio scaber		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Krepsdyr	Trachelipus rathkii		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	Cylindroiulus caeruleocinctus	tigerkeisertusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	Cylindroiulus punctatus	klubbkeisertusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	Leptoilius proximus	marmorkeisertusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	Lithobius microps	puslingsteinkryper	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	Ommatoiulus sabulosus	stripekeisertusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)

Mangefotinger	<i>Ophyiulus pilosus</i>	ormkeisertusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	<i>Polydesmus angustus</i>	vestkiletusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	<i>Polydesmus inconstans</i>	tuberkelkiletusenbein	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Mangefotinger	<i>Polyxenus lagurus</i>	børstetusenbein	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbfluer, kamelhalsfluer, mudderfluer, nettvinger	<i>Chrysoperla carnea</i>	nordvintergulløye	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbfluer, kamelhalsfluer, mudderfluer, nettvinger	<i>Hemerobius nitidulus</i>	prikkbladlusløve	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Nebbfluer, kamelhalsfluer, mudderfluer, nettvinger	<i>Micromus variegatus</i>	flekkbladlusløve	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbfluer, kamelhalsfluer, mudderfluer, nettvinger	<i>Raphidia ophiopsis</i>	furukamelhalsflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Nebbfluer, kamelhalsfluer, mudderfluer, nettvinger	<i>Wesmaelius nervosus</i>	nervebladlusløve	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Anoscopus flavostriatus</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Cacopsylla pruni</i>	plommesuger	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Cixius distinguendus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Issus muscaeformis</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Loricula elegantula</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Megophthalmus scanicus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Palomena prasina</i>	grønnbreitege	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Physatocheila costata</i>	skognettege	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Nebbmunner	<i>Stenodema calcarata</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Chelidura guentheri</i>	skogsaksedyr	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Chorthippus brunneus</i>	gråbrun markgresshoppe	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Ectobius lapponicus</i>	markkakerlakk	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Forficula auricularia</i>	vanlig saksedyr	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Leptophyes punctatissima</i>	sabelgresshoppe	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Rettvinger, kakerlakker, saksedyr	<i>Pholidoptera griseoaptera</i>	buskhopper	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Abrostola tripartita</i>	grått neslefly	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Aglais io</i>	dagpåfugløye	05.05.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Anthocharis cardamines</i>	aurorasommerfugl	05.05.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Antitype chi</i>	chifly	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Aphantopus hyperantus</i>	gullringvinge	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Autographa gamma</i>	gammafly	14.09.2017	Livskraftig (LC)

Sommerfugler	<i>Boloria selene</i>	brunflekket perlemorvinge	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Camptogramma bilineata</i>	gullmåler	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Carcina quercana</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Celastrina argiolus</i>	vårblåvinge	05.05.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Coenonympha arcana</i>	perleringvinge	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Colostygia pectinataria</i>	svartflekket olivenmåler	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Cupido minimus</i>	dvergblåvinge	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Dichrorampha petiverella</i>	hesteskorotvikler	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Eilema lurideola</i>	blygrå lavspinner	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Ematura atomaria</i>	lyngmåler	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Epirrhoe rivata</i>	stor mauremåler	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Gonepteryx rhamni</i>	sitronsommerfugl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Hoplodrina octogenaria</i>	lyst ringurtefly	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Hypsopygia costalis</i>	purpurhalmmott	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Lycaena virgaureae</i>	oransjegullvinge	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Macrothylacia rubi</i>	bringebærspinner	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Noctua pronuba</i>	hagebåndfly	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Nymphalis antiopa</i>	sørgekåpe	05.05.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Ochlodes sylvanus</i>	engsmyger	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Pieris brassicae</i>	stor kålsommerfugl	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Pieris napi</i>	rapssommerfugl	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Pieris rapae</i>	liten kålsommerfugl	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Polyommatus icarus</i>	tiriltungeblåvinge	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Pyrausta aurata</i>	mynteengmott	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Siona lineata</i>	ribbemåler	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Spilosoma lubricipeda</i>	punkttigerspinner	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Stenoptilia bipunctidactyla</i>	rødknappfjermøll	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Sommerfugler	<i>Xestia xanthographa</i>	gulflakkbakkefly	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Sopper	<i>Hymenochaete rubiginosa</i>	eikebroddsopp	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Spretthaler	<i>Dicyrtomina minuta</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Spretthaler	<i>Entomobrya albocincta</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Spretthaler	<i>Orchesella cincta</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Beris clavipes</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Bibio johannis</i>	enghårmagg	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Brachypalpoides lensus</i>	rødhålet råtevedblomsterflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Criorhina asilica</i>	brun pelsblomsterflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Dictenia bimaculata</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Dioclea hyalipennis</i>	spinkel engrovflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Epiphrama ocellare</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Episyphus balteatus</i>	dobbeltbåndet blomsterflue	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Haematopota pluvialis</i>	regnklegg	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Macrocerata phalerata</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Megalopelma nigroclavatum</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Merodon equestris</i>	vanlig narsissflue	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Neurigonona pallida</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	<i>Neurigonona quadrifasciata</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)

Tovinger	Pandivirilia eximia	svart slankstilettflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Rhagio lineola	skogsnipeflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Rhagio scolopaceus	flekksnipeflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Rhagio tringarius	gulsnipeflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Sarcophaga carnaria		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Sarcophaga variegata		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Sericomyia silentis	myrtigerflue	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Sphaerophoria scripta	stor kulehaleflue	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Sylvicola cinctus		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Tetragoneura sylvatica		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Tipula fascipennis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Tipula paludosa	myrstankelbein	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Tipula scripta		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Tolmerus atricapillus	svarthårrövflue	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Volucella bombylans		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Tovinger	Xylota segnis	vanlig vedblomsterflue	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Allantus rufocinctus		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Ametastegia carpini		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Ametastegia equiseti		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Ametastegia pallipes		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Ancistrocerus nigricornis	vårmurerveps	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Ancistrocerus trifasciatus	trebåndet murerveps	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Andrena cineraria	praktsandbie	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Arge ochropus	gul rosebladveps	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Athalia circularis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Athalia liberta		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Blennocampa phyllocolpa	liten rosebladveps	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus campestris	åkergjøkhumble	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus hortorum	hagehumle	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus lucorum	lys jordhumle	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus pascuorum	åkerhumle	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus pratorum	markhumle	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus rupestris	steingjøkhumble	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus sylvarum	enghumle	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Bombus sylvestris	markgjøkhumble	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Calameuta filiformis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Calameuta pallipes		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Cephus spinipes		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Cladius pectinicornis		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Corynis obscura		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Dolerus vestigialis		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Dolichovespula media	buskveps	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Dolichovespula saxonica	engveps	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Eumenes pedunculatus	blank krukkeveps	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Formica fusca	svart sauemaur	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Formica polyctena	glatt skogmaur	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Formica rufa	rød skogmaur	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	Lasius brunneus	brun tremaur	14.09.2017	Livskraftig (LC)

Veps	<i>Lasius niger</i>	svart jordmaur	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Lasius umbratus</i>	håret jordmaur	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Macrophyia albipuncta</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Macrophyia annulata</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Macrophyia montana</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Macrophyia sanguinolenta</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Macrophyia teutona</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Myrmica lobicornis</i>	mørk eitemaur	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Myrmica ruginodis</i>	skogeitermaur	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Myrmica scabrinodis</i>	myreitermaur	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Nematus incompletus</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Nematus myosotidis</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pachyprotasis antennata</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pachyprotasis rapae</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pemphredon inornata</i>	blank tregraver	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pemphredon lethifer</i>	liten tregraver	15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pemphredon lugubris</i>	stor tregraver	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Phymatocera aterrima</i>	konvallbladveps	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pristiphora albitibia</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pristiphora leucopus</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Pristiphora pallidiventris</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Profenus pygmaea</i>		14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Psenulus pallipes</i>	frynsebladlusgraver	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Sphecodes geoffrellus</i>	småblodbie	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Stigmus solskyi</i>	matt praktgraver	04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Tenthredo amoena</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Tenthredo brevicornis</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Tenthredo ferruginea</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Tenthredo notha</i>		04.08.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Tenthredo zonula</i>		15.06.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Vespa rufa</i>	rødveps	14.09.2017	Livskraftig (LC)
Veps	<i>Vespa vulgaris</i>	jordveps	14.09.2017	Livskraftig (LC)

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter
BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>